

METODYKA OCENY EFEKTYWNOŚCI KOSZTOWEJ PRZEDSIĘWZIĘĆ ZGŁOSZONYCH W RAMACH PROGRAMU PRIORYTETOWEGO WSPÓŁFINANSOWANIE PROGRAMU LIFE

1. Cel oceny efektywności kosztowej

Celem oceny efektywności kosztowej przedsięwzięć jest weryfikacja zasadności i wysokości kosztów przedsięwzięć zgłoszonych w ramach programu priorytetowego „Współfinansowanie Programu LIFE” w kontekście oczekiwanych rezultatów i nakładów niezbędnych do ich realizacji oraz przyjętych ograniczeń kosztowych.

Osiągnięte to zostanie poprzez zastosowanie jednego z narzędzi efektywności kosztowej obowiązujących w NFOŚiGW – miary relatywnej efektywności.

Praktyczna strona tej oceny polega na weryfikacji kosztów przedsięwzięcia i w przypadku wykazania, że są one zbyt wysokie, obniżeniu kwoty dofinansowania NFOŚiGW, wyłączeniu poszczególnych pozycji z możliwości dofinansowania przez NFOŚiGW lub nawet odmowie dofinansowania projektu przez NFOŚiGW. Szczegóły procesu oceny przedstawione są poniżej.

2. Zasady ogólne

Ocena efektywności kosztowej jest prowadzona w ramach programu priorytetowego „Współfinansowanie Programu LIFE” w zakresie kryteriów oceny wniosku o udzielenie dofinansowania przedsięwzięcia w formie dotacji oraz w formie dotacji dla projektu zintegrowanego.

Ocena projektu pod względem efektywności kosztowej prowadzona jest przez pracownika komórki ekologicznej właściwej dla zakresu merytorycznego przedsięwzięcia. W zakresie oceny części wniosku dotyczącej podnoszenia świadomości społecznej i upowszechniania wyników (obowiązkowa część projektu LIFE), oceniający może konsultować projekt z pracownikiem komórki organizacyjnej NFOŚiGW odpowiedzialnej za projekty z zakresu edukacji ekologicznej.

W przypadkach szczególnych, takich jak działania o charakterze innowacyjnym, dla których nie istnieją dane porównawcze, ocena kosztu następuje w oparciu o najlepszą wiedzę oceniającego. Dla działań dotyczących realizacji prototypów, analiza efektywności kosztowej nie jest przeprowadzana.

Stawki, będące punktem odniesienia do przeprowadzenia analizy efektywności kosztowej przy zastosowaniu miar relatywnej efektywności (ujęte w tabeli standaryzowanych kosztów jednostkowych, w cennikach, w katalogach), są stawkami maksymalnymi (wraz z odchyleniem), co jednak nie jest równoznaczne z automatycznym akceptowaniem przez

oceniających stawek założonych na tym poziomie. Określenie katalogu stawek nie zwalnia oceniających z konieczności weryfikacji zasadności i racjonalności wszystkich stawek, również tych mieszczących się poniżej przyjętego poziomu. Przy ocenie budżetu brane są pod uwagę takie czynniki jak np. stopień złożoności przedsięwzięcia, wielkość zespołu projektowego, zakres działań, wielkość grupy docelowej, zmienność wynikająca z uwarunkowań lokalizacyjnych, stopień trudności terenu, liczba koordynowanych działań itp. Weryfikowane jest też czy koszt jednostkowy usługi realizowanej w ramach danego projektu nie odbiega od cen towarów lub usług oferowanych w podobnych projektach lub oferowanych na rynku poza projektem.

W trakcie oceny kosztów jednostkowych, w odniesieniu do powszechnie obowiązujących cenników i katalogów [pkt 4 ppkt 2) b. Metodyki], brane są również pod uwagę ryzyka związane z wydatkowaniem środków w PLN i rozliczaniem projektu w EUR (np. zmiany kursu) oraz wynikające z faktu realizacji działań z dużym opóźnieniem w stosunku do etapu jego planowania. Oznacza to, że pracownik NFOŚiGW oceniający koszty jednostkowe we wniosku uwzględnia fakt, że mogą one odbiegać od kosztów referencyjnych, o ile Wnioskodawca we wniosku do NFOŚiGW, uzasadniając poziom kosztów jednostkowych, przedstawił metodykę wyliczenia ewentualnej zmiany kosztów, związanej z ryzykiem kursowym i prognozowaną inflacją.

3. Miara relatywnej efektywności – założenia metodyczne

Dla oceny efektywności kosztowej projektów LIFE stosowana jest metoda bazująca na **mierze relatywnej efektywności**. Metoda ta bazuje na połączeniu:

- analizy eksperckiej poszczególnych działań w ramach projektu, ich zasadności co do zakresu merytorycznego w kontekście osiągnięcia planowanego efektu rzeczowego i ekologicznego,
- porównaniu wyodrębnionych kosztów jednostkowych ze wzorem (katalogiem), który stanowi punkt odniesienia; w przypadku projektów LIFE punktem odniesienia jest tabela standaryzowanych kosztów jednostkowych lub, dla oceny kosztów działań nie objętych tabelą standaryzowanych kosztów jednostkowych, powszechnie stosowane cenniki i katalogi lub inne wartości referencyjne.

4. Przebieg procesu oceny

Zgodnie z założeniem przyjętym w programie priorytetowym „Współfinansowanie Programu LIFE” ocena efektywności kosztowej wniosku odnosi się do uzasadnienia dla ponoszenia zaplanowanych nakładów na realizację przedsięwzięcia w kontekście planowanych do uzyskania efektów (rzeczowych/ekologicznych) oraz obejmuje analizę kosztów jednostkowych i kosztów działań inwestycyjnych.

Ocena efektywności kosztowej przebiegać będzie według następującego schematu:

- 1) Ocena niezbędności zakresu przedsięwzięcia dla osiągnięcia efektu ekologicznego (dalej ocena nr 1)**

Ocena ta przeprowadzana jest dla wszystkich działań/składników działań (dalej zawsze zapisywanych jako „działań”).

W oparciu o wiedzę ekspercką dokonywana jest weryfikacja zasadności realizacji poszczególnych działań przewidzianych w projekcie pod względem merytorycznym. Weryfikowane jest także czy przewidziane w projekcie koszty ponoszone będą proporcjonalnie do specyfiki i złożoności zadań przewidzianych w projekcie. Działania uznane za **nieuzasadnione** (czyli takie, które są zbędne dla osiągnięcia celów projektu, pod względem przedmiotowym jak i ilościowym) wskazywane są jako rekomendowane „do usunięcia”, co wiązać będzie się z brakiem deklaracji finansowania przez NFOŚiGW tych działań. W praktyce zgłaszane przez Wnioskodawcę dofinansowanie NFOŚiGW zostanie pomniejszone o kwotę proporcjonalną do łącznej wartości działań „do usunięcia”.

Przewiduje się możliwość usunięcia zarówno całości działania, jak i zmniejszenia zakresu działania (np. obniżenie nakładu wydawnictw).

Jeśli koszt całkowity działań „do usunięcia” jest wyższy niż 30 % wartości projektu (z wniosku o współfinansowanie), skutkuje to negatywną oceną całego projektu, a jego ocena jest zakończona.

Jeśli koszt całkowity działań „do usunięcia” stanowi do 30 % (włącznie) wartości projektu, to wniosek podlega dalszej ocenie.

2) Ocena wysokości kosztów pod warunkiem zaakceptowania ich kwalifikowalności w poszczególnych kategoriach (dalej ocena nr 2)

Ocena według tego kryterium dokonywana jest dla naboru skróconego oraz wyłącznie etapu aktualizacji wniosków w naborze ciągłym.

Ocena przeprowadzana jest dla wszystkich projektów, które uzyskały pozytywną ocenę efektywności kosztowej w zakresie eksperckiej weryfikacji zgodnie z założeniami przedstawionymi w pkt 1 powyżej. W trakcie analizy nie bierze się pod uwagę działań wskazanych „do usunięcia”.

a. Ocena wg tabeli standaryzowanych kosztów jednostkowych (dalej ocena nr 2a)

Tabela standaryzowanych kosztów jednostkowych **stanowi katalog dopuszczalnych do finansowania ze środków NFOŚiGW stawek dla towarów i usług (w tym również wynagrodzeń) niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia.**

Tabela określa zidentyfikowane, najczęściej występujące koszty w przedsięwzięciach z danej dziedziny. Wartość przeciętnego kosztu jednostkowego zarządzania projektem (koszty osobowe) powinna być adekwatna do stopnia złożoności przedsięwzięcia.

Ocena przebiega na podstawie porównania wybranych kosztów jednostkowych ocenianego przedsięwzięcia z danymi z tabeli. Koszty przewyższające kwoty z tabeli skutkują wskazaniem danych pozycji kosztów jednostkowych, jako rekomendowanych „do korekty” (czyli takich dla których zostanie obniżony poziom dofinansowania NFOŚiGW).

b. Odniesienie do powszechnie obowiązujących cenników i katalogów - ocena kosztów działań nie objętych tabelą standaryzowanych kosztów jednostkowych (dalej ocena nr 2b)

Ocenie podlegać mogą całe działania lub ich wybrane elementy. Ocena prowadzona jest w odniesieniu do powszechnie stosowanych cenników i katalogów lub innych wartości referencyjnych (np. ceny rynkowe).

Ocena bazuje na odniesieniu składowych kosztów konkretnego przedsięwzięcia do wartości przeciętnych kosztów jednostkowych określanych na podstawie dostępnych cenników (np. Sekocenbud, aktualny na dzień ogłoszenia naboru), katalogów (np. Katalog Norm Rzeczowych), cen rynkowych (np. przy zakupie sprzętu, wyposażenia, materiałów itp.) i udokumentowanych w innych przedsięwzięciach (umowach), rzeczywistych kosztów ponoszonych na realizację podobnego zakresu rzeczowego (z uwzględnieniem zmienności wynikającej z uwarunkowań lokalizacyjnych, stopnia trudności terenu itp.).

Koszty uznane za zawyżone będą skutkować wskazywaniem ich jako rekomendowanych „do korekty”.

3) Podsumowanie oceny

Uzyskane w toku analizy efektywności kosztowej wyniki wpływają na intensywność i wartość dofinansowania NFOŚiGW według następującego algorytmu:

Dla oceny wniosków w naborze ciągłym:

- a. jeśli koszt całkowity działań „do usunięcia” z oceny nr 1 jest wyższy niż 30% wartości projektu (z wniosku o współfinansowanie), skutkuje to negatywną oceną całego projektu, a jego ocena jest zakończona,
- b. w pozostałych przypadkach, wartość kosztów kwalifikowanych projektu (z wniosku o współfinansowanie) zostaje pomniejszona o koszt działań „do usunięcia” - otrzymujemy „wartość bazową do wyliczenia dofinansowania NFOŚiGW”,
- c. „wartość bazowa do wyliczenia dofinansowania NFOŚiGW” zostaje przemnożona przez intensywność dofinansowania wynikającą z oceny zgodności wnioskowanego dofinansowania z programem priorytetowym,
- d. uzyskana, zgodnie z założeniami przedstawionymi w pkt. 3, wartość jest „wartością współfinansowania NFOŚiGW po korekcie”,
- e. procentowy udział „wartości współfinansowania NFOŚiGW po korekcie” w wartości projektu (z wniosku o współfinansowanie) stanowi „intensywność dofinansowania NFOŚiGW po korekcie”.

Dla oceny aktualizacji wniosków i wniosków złożonych w ramach naboru skróconego:

- a. jeśli koszt całkowity działań „do usunięcia” z oceny nr 1 jest wyższy niż 30% wartości projektu (z wniosku o współfinansowanie), skutkuje to negatywną oceną całego projektu, a jego ocena jest zakończona,
- b. w pozostałych przypadkach, o ile spełniony został minimalny próg uzyskania 60% punktów w obszarze, wartość korekt (suma wartości: kosztów całkowitych „do usunięcia” z oceny nr 1 i korekt z ocen nr 2a i nr 2b) poszczególnych etapów oceny jest sumowana – otrzymujemy „łączną wartość korekty”,
- c. wartość kosztów kwalifikowanych projektu (z wniosku o współfinansowanie) zostaje pomniejszona o „łączną wartość korekty” - otrzymujemy „wartość bazową do wyliczenia dofinansowania NFOŚiGW”,
- d. „Wartość bazowa do wyliczenia dofinansowania NFOŚiGW” zostaje przemnożona przez intensywność dofinansowania wynikającą z oceny zgodności wnioskowanego dofinansowania z programem priorytetowym, uzyskana, zgodnie z założeniami przedstawionymi w pkt. 3, wartość jest „wartością współfinansowania NFOŚiGW po korekcie”,
- e. procentowy udział „wartości współfinansowania NFOŚiGW po korekcie” w wartości projektu (z wniosku o współfinansowanie) stanowi „intensywność dofinansowania NFOŚiGW po korekcie”.

5. Tabela standaryzowanych kosztów jednostkowych współfinansowania Programu LIFE

Efekt rzeczowy lub jego wyróżnialny element/część składowa	Jednostka miary	Stawka do kwoty*) [PLN] (brutto)	Dopuszczalne odchylenie na (+) [PLN] (brutto)
koordynator projektu / kierownik projektu	1 dzień	450**	50
z-ca koordynatora projektu	1 dzień	375**	50
koordynator lokalny	1 dzień	300**	50
asystent projektu / pracownik administracyjny	1 dzień	250**	50
obsługa finansowa projektu	1 dzień	250**	50
<i>Odchylenie do powyższych stanowisk zależy przede wszystkim od liczby koordynowanych działań, ich charakteru (działania aktywne czy bierne), liczby podróży służbowych oraz skali finansowej projektu oraz formy zatrudnienia (umowa o pracę, umowa zlecenie czy umowa o dzieło)</i>			
ekspert / specjalista	1 dzień	275**	50
ekspert praca terenowa/opracowanie materiałów/konsultacje (praca krótkoterminowa – max. 2 miesiące w ciągu roku kalendarzowego)	1 dzień	400**	50
<i>Odchylenie do powyższych stanowisk zależy przede wszystkim od unikalności specjalizacji eksperta, stopnia trudności warunków terenowych pracy</i>			
audyt zewnętrzny realizacji całości projektu	1 szt.	25 000	0
samochód osobowy	1 szt.	50 000	0
samochód osobowy niskoemisyjny	1 szt.	120 000	0
samochód terenowy	1 szt.	90 000	0
samochód terenowy typu pick up	1 szt.	110 000	0
projektor multimedialny	1 szt.	3 000	0
ekran projekcyjny na statywie	1 szt.	1 000	0
komputer specjalistyczny/terenowy	1 szt.	9 000	0
komputer przenośny z oprogramowaniem typu MS Office (odchylenie dotyczy uzasadnionej konieczności pracy z systemem GIS oraz wykorzystania w trudnych warunkach terenowych)	1 szt.	4 000	2 500

bezpośrednio w terenie)			
komputer stacjonarny z oprogramowaniem typu MS Office –zestaw (odchylenie dotyczy uzasadnionej konieczności pracy z systemem GIS)	1 szt.	3 000	2 500
drukarka, kolorowa, laserowa, A4	1 szt.	1 500	0
kserokopiarka, A3	1 szt.	2 000	0
aparat fotograficzny – lustrzanka + obiektyw	1 szt.	5 000	0
aparat fotograficzny - kompakt	1 szt.	1 200	0
lornetka turystyczna	1 szt.	500	0
lornetka profesjonalna	1 szt.	3 000	0
luneta, ze statywem	1 szt.	7 200	0
tablica informacyjno-edukacyjna ze stelażem (z montażem w terenie)	1 szt.	2 000	0
GPS turystyczny z oprogramowaniem	1 szt.	1 000	0
GPS profesjonalny z oprogramowaniem	1 szt.	9 000	0
Koszty z zakresu promocji i szkoleń			
koszty wynajmu sal wraz z oprzyrządowaniem multimedialnym na cele konferencyjne	1 dzień	4 000	0
koszty wynajmu sal wraz z oprzyrządowaniem multimedialnym na cele szkoleniowe/warsztatowe	1 dzień	2 000	0
koszty opracowania i druku materiałów szkoleniowych/konferencyjnych/pokonferencyjnych oraz materiałów powstałych przy udziale uczestników szkoleń	1 szt.	50	0
koszty noclegu	1 osobodoba	300	0
catering (pełne wyżywienie)	1 osobodzień	100	0
Koszty tłumaczeń			
tłumaczenie tekstu pisanego (na j. obcy) (odchylenie dotyczy tekstu specjalistycznego)	strona standardowa (1800 znaków ze spacjami)	40	20
tłumaczenie symultaniczne z kabiną tłumaczeniową	1 dzień	4 000	2 000

(odchylenie dotyczy więcej niż jednego języka)			
Koszty prowadzenia działań w internecie			
administracja i obsługa serwisu internetowego	1 miesiąc	400	0
aktualizacja serwisu internetowego wraz z ew. profilami społecznościowymi	1 miesiąc	600	0
moderowanie forum dyskusyjnego	1 miesiąc	300	0
wykonanie podstawowej strony internetowej wraz z projektem graficznym (strona informacyjno-rejestracyjna)	1 szt.	3 000	0
utrzymanie domeny	1 rok	250	0
wykonanie portalu internetowego o zaawansowanych funkcjonalnościach (w tym wersja mobilna min. 3 systemy, integracja z portalami społecznościowymi, indywidualne konta użytkowników, możliwość zamieszczania filmów, e-learningu; modele 3D, zaawansowana grafika itp.), w tym projekt graficzny	1 szt.	30 000	0
pozycjonowanie strony internetowej	1 miesiąc	1 000	0
Koszty pozostałe			
opracowanie artykułu prasowego	1 szt.	800	0
koszt wydania czasopisma/wkładki	1 strona	2,5	0
opracowanie graficzne materiałów poligraficznych np. plakat	1 szt.	500	300
opracowanie merytoryczne broszury/folderu (odchylenie dotyczy tekstu specjalistycznego)	1 strona standardowego tekstu (1800 znaków ze spacjami)	70	30
opracowanie merytoryczne publikacji książkowej (odchylenie dotyczy tekstu specjalistycznego)	1 strona standardowego tekstu (1800 znaków ze spacjami)	80	30
opracowanie graficzne publikacji drukowanej np. broszura	1 strona	50	20

zakup zdjęć	1 szt.	300	100
druk edukacyjno-informacyjnych materiałów poligraficznych	1 szt.	6	0
tłoczenie płyty CD/DVD wraz z opakowaniem	1 szt.	6	0
prowadzenie szkolenia/warsztatu-wynagrodzenie trenera	1 godzina	200	0
wynagrodzenie prelegenta/eksperta (wykład) z przygotowaniem i prezentacją (odchylenie dotyczy prelegentów z tytułem naukowym wyższym niż doktor)	1 szt.	800	300
dalmierz laserowy	1 szt.	10 000	0
wiata brogowa	1 szt.	25 000	0
ciągnik rolniczy do 45 KM	1 szt.	90 000	0
ciągnik rolniczy do 60 KM	1 szt.	120 000	0
ciągnik rolniczy do 75 KM	1 szt.	140 000	0
ciągnik rolniczy do 90 KM	1 szt.	160 000	0
ciągnik rolniczy powyżej 90 KM	1 szt.	180 000	0
ciągnik jednoosiowy	1 szt.	30 000	0
przyczepa ciągnikowa (3-5 ton)	1 szt.	30 000	0
przyczepa ciągnikowa (powyżej 5 ton)	1 szt.	40 000	0
kosiarka samojezdna	1 szt.	35 000	0
podkrzesywarka na wysięgniku do pielęgnacji drzew	1 szt.	3 000	0
kosa spalinowa profesjonalna	1 szt.	1 500	0
łódź żakowa	1 szt.	6 000	0
silnik do łodzi – spalinowy (do 10 KM)	1 szt.	10 000	0
silnik do łodzi - elektryczny	1 szt.	2 500	0
ławostoły	1 szt.	3 000	0
ławy	1 szt.	1 000	0
pojemnik na odpady	1 szt.	300	0

melioracje agrotechniczne (odchylenie dotyczy terenów górskich i podmokłych)	1 ha	1 200	200
wyprzedzające przygotowanie gleby – mechaniczne (odchylenie dotyczy terenów górskich i podmokłych)	1 ha	1 000	200
wyprzedzające przygotowanie gleby –ręczne (odchylenie dotyczy terenów górskich i podmokłych)	1 ha	6 000	1 000
sadzenie – mechaniczne (odchylenie dotyczy terenów górskich i podmokłych)	1 ha	1 700	300
sadzenie – ręczne (odchylenie dotyczy terenów górskich i podmokłych)	1 ha	5 500	500
pielęgnacja upraw (odchylenie dotyczy terenów górskich i podmokłych)	1 ha	900	100
czyszczenia wczesne (odchylenie dotyczy terenów górskich i podmokłych)	1 ha	1 000	200
czyszczenia późne (odchylenie dotyczy terenów górskich i podmokłych)	1 ha	1 200	200
wykaszenie z uprzątnięciem biomasy - ręczne (odchylenie dotyczy terenów górskich i podmokłych)	1 ha	3 000	500
wykaszenie z uprzątnięciem biomasy – mechaniczne (odchylenie dotyczy terenów górskich i podmokłych)	1 ha	1 200	200
odkrzaczenie z uprzątnięciem biomasy (odchylenie dotyczy terenów górskich i podmokłych)	1 ha	3 500	1 000
pasza treściwa (zboże)	1 t	800	0
pasza treściwa (okopowe)	1 t	1 000	0
pasza objętościowa	1 t	700	0
grodzenie upraw	1 km	15 000	0
grodzenie upraw w warunkach górskich	1 km	30 000	0
droga o parametrach dojazdu pożarowego (budowa/przebudowa)	1 km	400 000	0

*) Przedstawione stawki muszą być uzasadnione, rzetelne i racjonalne, co oznacza, że mogą być niższe niż podane w tabeli, wraz z odchyleniem.

**) Przedstawione stawki osobowe dla wynagrodzenia brutto powiększonego o obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne i inne koszty ustawowe.